

Nordland Fylkeskommune
Fylkesråd for utdanning, Hild-Marit Olsen
Prinsens gate 100
8005 Bodø

Mo i Rana 12.10.2017

Fylkestingssak «Endringer i tilbudsstrukturen for videregående opplæring i Nordland fra og med skoleåret 2018-2019»

Høringsuttalelse fra Ranaindustrien

Generelle kommentarer

Industrien i Rana stiller seg uforstående til forslag i høringsdokumentet om at «Vg2 industriteknologi [ved Polarsirkelen videregående skole] vil sannsynligvis bli foreslått nedlagt i denne saken, både med bakgrunn i lave søkertall og lav formidlingsgrad av lærlinger». At det vises til lav formidlingsgrad av lærlinger stemmer dårlig med realiteten da tallet på elever formidlet til læreplass som rekrutterer fra Vg2 Industriteknologi ved Polarsirkelen videregående skole har økt siden 2014 (med unntak av 2015) fra 15, til 17 i 2016 og 19 så langt i 2017, hvor det i inneværende år ser ut til at ytterligere 2-3 læreplasser blir formidlet, viser tall fra Opplæringskontoret Nord-Helgeland.

Fremtidens kompetansebehov i Nord-Norges største industriby

Det er vanskelig å forstå at man foreslår at Nord-Norges største industriby Mo i Rana ikke lenger skal ha utdanningstilbud som gir mulighet for å ta fagbrev i mer enn 20 ulike disipliner som for eksempel sveiser, platearbeider, CNC-maskinering, produksjonsteknikk, termoplastfaget, industrirørlegger, industrimontør, industrimekaniker og kran- og løfteoperatør. Alle disse disiplinene med flere er essensielle for mange av bedriftene i Mo Industripark, som rekrutterer mange lærlinger på årsbasis.

Industrien i Rana har vært og er helt avhengig av lærlingeordningen for å sikre kompetent og kvalifisert arbeidskraft fremover. Bredden i jobbmuligheter i Ranaindustrien innen yrkesfag er unik ikke bare i nordnorsk sammenheng men også nasjonalt, og lærlingeordningen spiller en særdeles viktig rolle for å opprettholde og utvikle dette videre for å møte utfordringene og bygge mulighetene i fremtidens teknologi og industri.

Ranaindustrien anser det å ha fagarbeidere som en del av sitt kvalitetssystem, der man ønsker å rekruttere kyndige lærlinger for å ta del i bredden i bedriften, som bidrar til å levere et best mulig produkt til sine kunder. Disse bedriftene tar imot lærlinger hvert år og mange av dem ender opp i fast jobb og blir i bedriften i mange år. Lokal tilknytting er svært viktig for rekrutteringen av ny arbeidskraft, noe som industrien i Rana og tilknyttede virksomheter trenger nå og i fremtiden.

Vg2 industriteknologi ved Polarsirkelen videregående skole må opprettholdes

Med bakgrunn i behovene og satsningene knyttet til fremtidens industri ikke bare i Rana men også i Nordland, samt uttalte satsningsområder i kommunal strategisk næringsplan er det avgjørende å satse på utdanningstilbud innen yrkesfag og opprettholde Vg2 industriteknologi ved Polarsirkelen videregående skole.

Mo Industripark as
Adm. dir Arve Ulriksen

Rana Gruber as
Personalsjef Anita Mikalsen

Celsa Armeringsstål as
Personal/HMS-sjef Petter V. Skatland

Momek Group as
Adm. dir Wiggo Dalmo

Miras Solutions as
Styreleder Trond Soltvedt

Glencore Manganese Norway as
HR-sjef Eli Anita Åstrøm

Rana Utviklingsselskap as
Adm. dir Anita Sollie

Elkem Rana as
HR-sjef Terje Ditlefsen

Glør as
Daglig leder Rainer Kråkstad

Rana Industriterminal as
Daglig leder Alf Øverli

Imtas as
Daglig leder Johannes Sandhei

Sitater fra bedriftene om foreslått nedleggelse av Vg2 industriteknologi ved Polarsirkelen Videregående

Mo industripark

- 108 bedrifter innen bl.a. mineral-, prosess-, service- og verkstedindustri
- Årlig omsetning på 7 mrd, hvorav 5 mrd til eksport = ca.20% av tot. eksportverdi fra Nordland
- Rundt 2400 ansatte totalt
- Antall lærlingekontrakter totalt i parken i 2016: ca. 70

- I Nord-Norges største industriklynge er det avgjørende for bedriftene å kunne rekruttere kvalifiserte fagarbeidere gjennom lærlingeordningen. Det er derfor veldig alvorlig om det ikke skal være et Vg2 tilbud innen industriteknologi å rekruttere fra når vi vet at denne linja gir grunnlag for 26 ulike fagbrev i disipliner som er alfa og omega for Ranaindustrien. Nærhet mellom studietilbud og mange titalls bedrifter som er avhengig av lokalt tilfang av lærlinger i sin daglige drift er helt avgjørende. Skal industrien i Rana kunne fortsette å være en industriell motor for Rana og Nordland må studietilbudet ved polarsirkelen være intakt. Utdanningstilbudet må styrkes og opprettholdes, ikke svekkes gjennom nedleggelse.

Arve Ulriksen, adm. dir Mo industripark as

Rana Utviklingselskap

- Rana kommune sin næringsetat
- RU er et non-profit selskap der alle inntekter går til utviklingsarbeid

- Ranaindustrien er avhengig av en lokal rekrutteringsbase av lærlinger for å dekke opp om sitt fremtidige behov for fagarbeidere. Det er derfor uforståelig at man nå foreslår å legge ned Vg2 industriteknologilinja ved Polarsirkelen videregående som ligger i kjernen av rekrutteringsgrunnet for mange av bedriftene i Rana. Antall lærlingeplasser formidlet av opplæringskontoret Nord-Helgeland rekruttert fra denne linjen har dessuten økt de siste årene og 2017 ligger an til å bli at rekordår i denne sammenhengen. Linjen må derfor opprettholdes.

Anita Sollie, kongsituert daglig leder Rana Utviklingselskap

Glør as

- Er spesialister på konstruksjoner i stål og aluminium til industri og bygg
- Fem faste ansatte
- Fra 2018: Fem lærlinger

- For GLØR AS er det helt klart nødvendig at rekrutteringen til industriteknologi opprettholdes lokalt. Mange av leverandørene i Rana er bygd opp rundt industrien, og har fulgt utviklingen av industrien i mange tiår. Fra neste år vil vi være 5 lærlinger, og det vil være vanskelig om vi ikke skulle klare få tak i lærlinger i sveisefagene fra de lokale skolene. Lærlingene er fremtiden både for kunder og leverandører så vi vil bidra med det vi kan for å sikre at tilbudet opprettholdes.

Rainer Kråkstad, daglig leder Glør as

Rana Gruber as

- En av Norges største aktører innen gruvedrift og utvinning av jernmalm, og et av nøkkelselskapene i Nordland
- 260 ansatte
- Mellom 8-10 lærlinger inne til enhver tid

- Å legge ned et undervisningstilbud som er så viktig for rekrutteringen til industribedriftene i Rana fremstår som helt uforståelig. Vi anser det å ha fagarbeidere som en del av vårt kvalitetssystem, der vi ønsker å rekruttere kyndige prosessoperatører og vedlikeholdsarbeider osv, for å levere et best mulig produkt til våre kunder. Vi har stor sett mellom 8-10 lærlinger inne til enhver tid og mener dette er en viktig del av Rana Grubers profil. Riktignok vil ikke alle kunne tilbys fast ansettelse, men mange av dem som faktisk får jobb blir i bedriften i mange år. Lokal tilknytting gjør at de unge er tilgjengelig som arbeidskraft, og det trenger Ranaindustrien og de virksomhetene som er knyttet til oss som kontraktører og samarbeidspartnere. Rana Gruber ønsker å beholde utdanningstilbudet i Rana.

Anita Mikalsen, personalsjef Rana Gruber

Celsa Armeringsstål as

- Celsa Armeringsstål AS inngår i Celsa Group; et av Europas ledende stålkonsern
- Norges største gjenvinningsbedrift
- 300+ ansatte
- Tar hvert år inn ca. 20 lærlinger som er fordelt på industrimekanikere, automatikere og Kjemi/prosess

- For Celsa Armeringsstål as er det uforståelig at man i det hele tatt tenker tanken på å legge ned denne linjen. Vår industri har vært og er helt avhengig av lærlingeordningen for å sikre kompetent og kvalifisert arbeidskraft fremover. En av våre største konkurransefortrinn er dyktige medarbeidere i alle ledd og her spiller lærlingeordningen en særdeles viktig rolle for å opprettholde og utvikle dette videre. Vi har i snitt inne ca. 20 lærlinger hvert år hos oss som er fordelt på industrimekanikere, automatikere og Kjemi/prosess, og selv om vi ikke kan ansette alle så ser vi det som en del av vårt ansvar å ta inn og sikre lærlingeplasser. Til neste år så budsjetterer vi med ytterligere 5 lærlinger mot prosessfaget i Valseverket, og elever fra industriteknologilinjen vil også være kvalifisert til disse lærlingeplassene. Å legge ned skoletilbud rettet mot yrkesfag er ikke veien å gå.

Petter Venes Skatland Personal-/HMS-sjef ,Celsa Armeringsstål AS

IMTAS as

- Leverer en rekke mekaniske verkstedtjenester
- 80 faste ansatte
- 9 lærlinger

- IMTAS sin eksistens og utvikling er åpenbart basert på rekruttering av nye fagarbeidere via lærlingeinntak, deriblant fra industrimekanikerlinja. Fra vår start har vi ført frem et tjuetalls lærlinger frem til fagbrev, og videre faste ansettelser. Senest 12. oktober 2017 har en av våre lærlinger tatt og bestått fagprøve innenfor Industrimekanikerfaget. Vår policy er at vårt selskap til enhver tid skal ha 10% med lærlinger.

Johannes Sandhei, daglig leder Imtas as

Rana Industriterminal as

- Hovedkai for Mo Industripark

- Lærlingeordningen er viktig for industrien i Rana og for flere av våre kunder er det helt nødvendig at dette skoletilbudet opprettholdes. Lokal rekruttering er essensielt og det vil kunne ha store konsekvenser dersom industriteknologilinja legges ned. RIT stiller seg uforstående til forslaget om nedleggelse.

Alf A. Øverli, daglig leder Rana Industriterminal as

Glencore Manganese Norway

- Produserer manganlegeringer i to smelteovner
- 86 faste ansatte
- 7 lærlinger

- Den foreslåtte nedleggningen av VG2 industriteknologi er for Glencore helt uforståelig. For industrien i Rana er det å kunne rekruttere fra en lokal utdanningsinstitusjon er svært viktig ledd i å sikre bedriftene rett kompetanse. Ved å ha et lokalt utdanningstilbud kombinert med den kompetansen som er i de ulike industribedriftene er det med på å gi grunnlag for en meget god fagutdanning for de elevene som ønsker dette.

Elevene som går ut fra industriteknologi har en meget viktig kompetanse for industrien, og det er viktig at de har en lokal tilhørighet for å sikre fremtidig arbeidskraft for Rana industrien.

Eli-Anita Åstrøm, HR-sjef Glencore Manganese Norway as

Elkem Rana as

- Produserer ferrosilisium, et tilsetningsmateriale ved stålproduksjon, i to smelteovner
- Rundt 100 ansatte
- 7 lærlinger

-For Elkem Rana er det svært viktig at industriteknologilinja består da denne linja sammen med blant annet Kjemiprosesslinja danner et viktig rekrutteringsgrunnlag for oss. Rekruttering av lærlinger er en sentral del av vår drift og er med på å styrke vår allsidighet og bidrar inn i vår leveranse til våre kunder. Den lokale tilknytningen disse lærlingene har gjør også at de som ender opp med fast ansettelse gjerne blir i bedriften i flere år.

Terje Ditlefsen, HR-sjef Elkem Rana as

Momek Group as

- Nord-Norges største mekaniske verkstedkonsern
- Rundt 350 ansatte
- 9 lærlinger

- Vi har i flere år søkt etter fagarbeidere for å få dekket det økte behovet, men vi ser imidlertid at det er vanskelig å få tak i nok ferdig utdannede fagarbeidere. Men bakgrunn i dette har vi tatt inn 9 lærlinger. Noe som både har vært et friskt pust i bedriften og ikke minst nødvendig for å utvikle bedriften videre. Dersom vi hadde hatt større kapasitet til intern oppfølging og et godt nok opplæringsprogram hadde vi nok tatt inn flere.

Vi opplever i tillegg at skolen har vært flink til å fokusere på de riktige tingene. Dette med tanke planlegging, dokumentering, rapportering etc. Dette er noe som det kreves mer og mer av, i en industri i endring. Dagens industribedrifter har større fokus på planlegging og forebyggende vedlikehold enn tidligere.

Det er viktig for Momek og Ranasamfunnet at det rekrutteres lærlinger hvert år! Lett tilgang på lærlinger sikrer arbeidsplassene og faglig kompetanse i Momek, det er derfor viktig at industriteknologilinja består.

Laila Øvermo, administrasjonsleder Momek Group